

EKONOMİ RAPORU

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Ağustos 2020

Gündem – Tuğrul Belli	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

FAZLA HIZLI GİDİNCE BENZİN DE ÇABUK BİTTİ!

Kuşkusuz Türkiye koronavirüs krizine daha 2018'de yaşadığı krizin yaralarını sararken oldukça zayıf bir ekonomiyle yakalandı. Ancak, ekonomiyi daha da kırılgan hale getirme pahasına alınan tedbirlerin önemli bir kısmı da zaruriydi. Bunlar yapılmasa çok daha kötü bir durumda olabilirdik. Öte yandan, ekonominin artan kırılganlıkları nedeniyle korona virüs tedbirlerinin bir miadı olduğu da muhakkaktı ve son gelişmeler de bu miadın dolduğunu gösteriyor.

Hükümet özellikle iç ve dış siyaset ile ilgili ekonomiyi menfi yönde etkileyen unsurların zaman içinde çözüm sürecine gireceği beklentisi ile de bu dönemde biraz fazla gaza bastı doğrusu. Ancak benzin hızla azalırken en yakın benzin istasyonunun oldukça uzakta olduğunu anlayarak hızını yavaşlatıp benzin sarfiyatını azaltmaya çalışan bir şoför gibi şimdi ekonomiyi de yavaşlatmak gerekiyor. Özellikle kredilerde ipin ucunun kaçırılmış olması ve dış siyaset ile ilgili sorunların çözüm aşamasından hâlâ oldukça uzak olması 4 ay gibi bir sürede bu canlandırma politikasının da sonunu getirmiş gözüküyor.

Sermaye hareketleri serbestisi altında faiz ve kurların belirlenmeye çalışılmasının ancak belirli şartlar altında "kısa süreli" olarak uygulanabileceği gayet bilinen bir ekonomi kuralıdır. Ay başından beri hızla artan kurlar ve bunu takip eden faizler bu süreyi kullanmış olduğumuzu gösteriyor. Eğer TL faizleri aşırı baskılamayıp, reel faizleri bu kadar düşürmesek ve kredi artış hızında daha kontrollü gitsek, kuşkusuz bu süreyi daha uzatabilirdik. Ancak neredeyse yüzde 5'lere varan eksi reel faizler ve sene başından beri % 35 oranında artan TL krediler sayesinde "benzini fazla hızlı harcadık".

Peki, özellikle kurlar üzerindeki baskı nereden geliyor? Birincisi, tabii ki TL yatırımcısından. Son 3 haftada döviz mevduatları 16 milyar dolar daha artmış bulunuyor. Bu artan döviz mevduatları karşılığında bankaların aldıkları dövizleri MB ile swap yapması sonucunda "görünür" döviz rezervlerini aynı seviyelerde tutmak mümkün. Ancak bunun da bir limiti var ve piyasa oyuncularını bu durumun MB'nin elini giderek zayıflattığının bilincindedir. Yabancılar ise zaten sene başından beri 12.4 milyar dolarlık hisse ve tahvil satmış durumdadır. İçeride kalan az sayıda yabancı yatırımcının ise artık kurlar üzerinde çok büyük bir baskı yapması imkansız. Ancak, bir kısım yerli yatırımcının borsa sevdasının yabancı yatırımcıların bu kanaldan çıkışını kolaylaştırdığı da yadsınmaz.

Ben hâlâ en büyük baskının (artan kurlara rağmen) cari açık üzerinden geldiği düşüncesindeyim. Artan ("patlayan" daha doğru bir ifade olacak) krediler sayesinde ithal mallara talep doğrudan arttığı gibi, bazı sektörlerde kapasite artırımı ihtiyacı oluşmuş olması da ithal yatırım malı talebini artırmış olabilir. Sonuç olarak, senenin ilk 7 ayında enerji ithalatı faturamızda geçen senenin aynı dönemine göre 8.5 milyar dolar azalma olmasına rağmen aynı dönemde dış ticaret açığımız neredeyse aynı miktarda artmış vaziyette. Fasillara baktığımızda en büyük artış kıymetli metallerde. Altın ithali geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 84 artarak 11.7 milyar dolara ulaşmış! Otomobil ithalatında son aydaki artış ise yüzde 83! Diğer pek çok kalemden olduğu gibi bu 2 kalemden artışı da aşırı düşük faiz ve genişleyici kredi politikalarıyla ilgisi var.

Öte yandan, TL'nin (reel efektif döviz kuru endeksine göre) son 30 yılın en düşük seviyesine gerilemiş olması turizm gelirlerindeki radikal düşüşe rağmen bir müddet sonra cari hesapta dengelenme sağlayacaktır - tabii TL faizlerin hatırı sayılır bir oranda artırılarak belirli bir müddet (özellikle enflasyonda bir düşüş trendi görülene kadar) o seviyelerde tutulması ve kredi artış hızının da makul seviyelere çekilmesi kaydıyla.

t.belli@turkishbank.com

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Korona giderleri bütçeyi zorluyor

- Daha geçen ay bu sene bütçe açığının 200 milyarın üstüne çıkacağından bahsetmiştik. Ancak son gelen Temmuz bütçesi bu rakamın da oldukça üstüne çıkılabileceğini göstermekte. Bu ay bütçe 30 milyar TL açık vermiş bulunuyor. İlk 7 ay sonundaki toplam açık ise 139 milyar TL.

- Faiz-dışı harcamalarda %42 artış söz konusu. Bunun ana sebebi tabii ki çalışanlara sağlanan yardımlar ve sağlık giderleri.

- Bu ay toplam gelirler %7.4 azalsa da vergi gelirlerindeki %30'luk artış olumlu. Azalmanın sebebi ise geçen sene MB'nin yedek akçelerinden bir defalığına yapılan 23 milyarlık transferin bu sene tekrarlamaması.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ	2019 Temmuz	2020 Temmuz	Artış	2019 Oca-Tem	2020 Oca-Tem	Artış
Harcamalar	83,532,724	116,225,366	39.1%	565,099,643	681,087,013	20.5%
1-Faiz Hariç Harcama	75,812,959	107,769,183	42.2%	506,636,004	601,373,819	18.7%
Personel Giderleri	21,426,988	25,771,294	20.3%	147,262,763	171,715,886	16.6%
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	3,443,997	4,065,083	18.0%	25,118,980	28,326,320	12.8%
Mal ve Hizmet Alımları	7,909,996	6,292,723	-20.4%	39,823,999	41,880,336	5.2%
Carli Transferler	30,114,080	58,865,107	95.5%	229,383,313	297,994,204	29.9%
Sermaye Giderleri	9,123,478	7,816,591	-14.3%	40,087,778	40,458,521	0.9%
Sermaye Transferleri	2,241,106	2,248,004	0.3%	9,570,144	4,534,445	-52.6%
Borç Verme	1,553,314	2,710,381	74.5%	15,389,027	16,464,107	7.0%
2-Faiz Harcamaları	7,719,765	8,456,183	9.5%	58,463,639	79,713,194	36.3%
Gelirler	93,433,358	86,529,134	-7.4%	496,417,321	541,940,399	9.2%
1-Genel Bütçe Gelirleri	90,919,884	84,605,790	-6.9%	480,550,207	525,647,145	9.4%
Vergi Gelirleri	58,321,960	76,013,824	30.3%	366,064,742	411,961,964	12.5%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23,305,730	1,215,003	-94.8%	68,818,500	53,539,840	-22.2%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	435,269	1,214,712	179.1%	6,534,799	7,531,922	15.3%
Faizler, Paylar ve Cezalar	8,195,436	5,127,584	-37.4%	34,896,084	47,663,255	36.6%
Sermaye Gelirleri	585,139	931,279	59.2%	3,465,983	4,255,650	22.8%
Alacaklardan Tahsilat	76,350	103,388	35.4%	770,099	694,514	-9.8%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	2,032,067	1,483,942	-27.0%	11,266,925	11,030,898	-2.1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	481,407	439,402	-8.7%	4,600,189	5,262,356	14.4%
Bütçe Dengesi	9,900,634	-29,696,232	-399.9%	-68,682,322	-139,146,614	102.6%
Faiz Dışı Denge	17,620,399	-21,240,049	-220.5%	-10,218,683	-59,433,420	481.6%

- Gelir vergisinde görülen azalmalar geçici işten çıkarmalar nedeniyle gayet normal. Son ay bu azalmanın çok düşük kalması da olumlu. Kredi artışları nedeniyle motorlu taşıtlar ve dayanıklı tüketim ÖTV'lerinde ise adeta bir patlama yaşanmış durumda. Dahilde alınan KDV de ekonomik aktivitedeki canlanmayı teyit ediyor.

SEÇİLMİŞ VERGİLER	oca	şub	mar	nis	may	haz	tem
Gelir Vergisi	18.4%	6.4%	-16.6%	-15.0%	-28.4%	-22.9%	-0.9%
Kurumlar Vergisi	-51.9%	40.7%	-33.1%	-54.7%	41.7%	1195.3%	-22.8%
Dahilde Alınan KDV	16.1%	20.4%	-397.6%	117.2%	-42.8%	-75.0%	52.1%
Petrol ve Doğalgaz	2.8%	14.3%	13.2%	-4.4%	15.1%	9.9%	9.7%
Motorlu Taşıtlar	126.8%	232.5%	124.8%	54.8%	77.9%	264.6%	712.2%
Dayanıklı Tük. Malları	130.4%	58.6%	38.7%	70.5%	34.3%	384.8%	226.1%
BSMV	20.3%	24.7%	24.4%	-2.2%	3.7%	-9.1%	-0.8%
Gümrük Vergileri	43.3%	50.9%	43.5%	-5.5%	-14.4%	169.8%	42.6%
İthalde Alınan KDV	29.6%	18.6%	-7.5%	-24.8%	-30.9%	95.8%	23.1%
Damga Vergisi	118.7%	116.4%	108.1%	84.9%	82.7%	107.4%	118.3%
Harçlar	43.4%	73.2%	20.5%	-54.9%	-50.7%	119.7%	96.6%

- Bütçe açığı arttıkça finansmanı da önem kazanmaya başlıyor. Temmuz'da 27 milyar TL iç borçlanma öngörülmüştü. Gerçekleşme ise 60 milyar TL civarında oldu. Bu borçlanmalarda devlet tahvili dışında dolar cinsi devlet tahvilleri ve altın tahvilleri de ihraç edildi. Hatta dolar ve altın tahvillerinin toplam yekunu TL ihraçlarının oldukça üstündeydi. Son dönemde bankalarda artan DTH'lara bir yatırım karşılığı olması için yurtiçi dolar ihraçlarına ağırlık veriliyor. Bu ihraçlarla Hazine bir anlamda açık pozisyon riskini kendi üstlenmiş oluyor. Ayrıca toplanan döviz ve altınlar brüt rezervlere dahil olduğu için rezerv düzeyini de artı yönde etkiliyor.

- Ağustos-Ekim finansman programında borçlanma dışı kaynaklardan finansman önemli bir yer tutuyor. Bu faiz-dışı fazla olamayacağına göre kasa kullanımları olmalı. (17 Ağustos itibarıyla Hazine'nin kasasında 70 milyar TL ve 8.7 milyar dolar var.)

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar ₺)	Ağustos 2020	Eylül 2020 ⁽¹⁾	Ekim 2020 ⁽¹⁾
Ödemeler	31.4	31.0	45.7
İç Borç Servisi	28.1	25.6	41.9
Anapara	19.6	15.6	34.1
Faiz	8.5	10.0	7.8
Dış Borç Servisi	3.3	5.4	3.8
Anapara	0.7	0.8	0.8
Faiz	2.5	4.6	3.0
Finansman	31.4	31.0	45.7
Borçlanma Dışı Kaynaklar⁽²⁾⁽³⁾	12.4	8.5	9.7
Borçlanma	19.0	22.5	36.0
Dış Borçlanma⁽³⁾	0.0	0.0	0.0
İç Borçlanma	19.0	22.5	36.0
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	14.4	19.8	31.9
Kira Sertifikası ⁽⁴⁾	1.2	1.1	3.0
Kamuya Satışlar	3.4	1.6	1.1

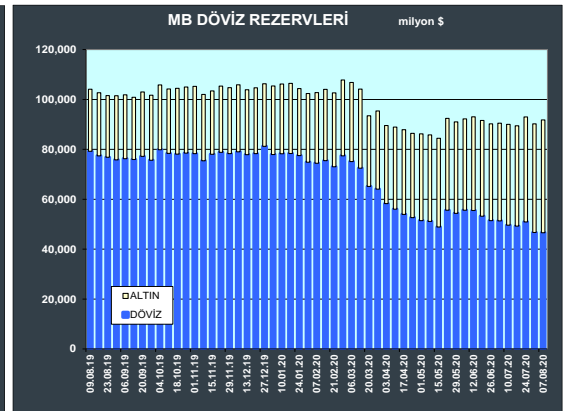
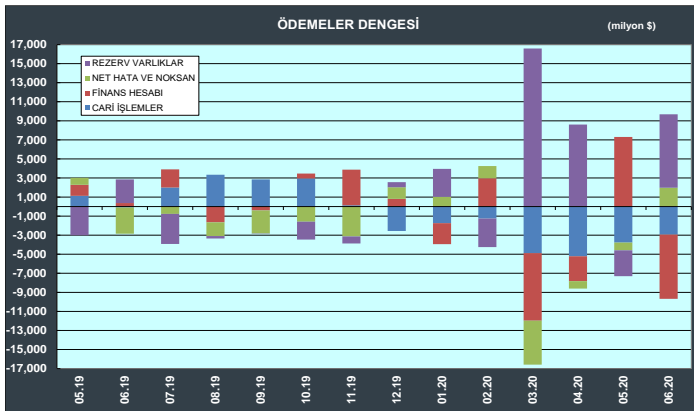
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Cari açık başağrısı olmaya devam ediyor

- Ay be ay ihracattaki yıllık düşüş azalıyor. Hazirandaki %15 düşüşten sonra Temmuz'da düşüş %5.8'e kadar gerilemiş durumda. Bu ay ithalattaki azalma oranının ihracattan daha fazla olması da olumlu.
- Böylece dış ticaret açığı da 300 milyon dolar azalarak 2.9 milyara gerilemiş durumda. Ancak, döviz rezervleri gerilerken ve turizm gelirleri durmuşken bu açık bile oldukça yüksek.
- Yaratılan kredi ivmesi ile birlikte maalesef tüketim malları ithalatında da hızlı bir artış görülüyor. Haziranda %28 artan tüketim malları ithalatı bu ay da %25 artmış durumda. Otomotiv ithalatı ise Temmuz'da %83 arttı.
- Bu ay önemli sektörlerden tarımda %8.1 ve konfeksiyonda %8.4 ihracat artışı söz konusu.
- Haziranda cari denge 2.9 milyar dolar açık verdi. Böylece ilk 6 ayda açık 20 milyar dolar oldu. Bakıldığında 2019 Kasımından beri rakamlarda kötüleşme söz konusu. Özellikle Mart ayı sonrası aylık 5.2 milyar dolara kadar yükselen açığın bugünkü 3 milyar dolar seviyelerinde kalması bile "sürdürülebilir" bir durum değil. Ancak Ağustosta kurlarda görülen artış ithalatta bir miktar azalma sağlayacaktır. Turizmin cari dengeye katkısı ise minimum düzeylerde kalacak.
- 10 Temmuz - arasında yabancı yatırımcılar nete DİBS'lerde 139 milyon dolar, hisse senetlerinde ise 870 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Sene başından beri bu 2 piyasadan toplam çıkış 12.4 milyar dolara ulaşmış bulunuyor. Aynı zamanda 52 haftalık kümülatif çıkışlara baktığımızda toplamda bu 2 kalemtedeki çıkışların 13.9 milyar dolar ile bu konudaki istatistiklerin tutulmaya başladığı 2004 yılından beri en yüksek seviyeye yükselmiş olduğu görülüyor.
- Her ne kadar rezervlerin düzeyi Mayıs ortasından beri sabit gibi gözüküyorsa da bunu sağlayan altın fiyatlarındaki yükseliş ve bankaların MB ile giderek artan boyutta yaptığı swaplar.

Dış Ticaret	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	15.128	14.258	-5,75	98.807	85.151	-13,82
İthalat	18.349	17.188	-6,33	116.911	111.715	-4,44
Dış Ticaret Hacmi	33.477	31.446	-6,07	215.718	196.866	-8,74
Dış Ticaret Dengesi	-3.221	-2.931	-9,03	-18.105	-26.564	46,72
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,4	83,0		84,5	76,2	

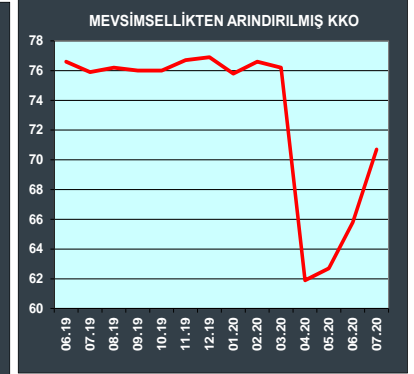
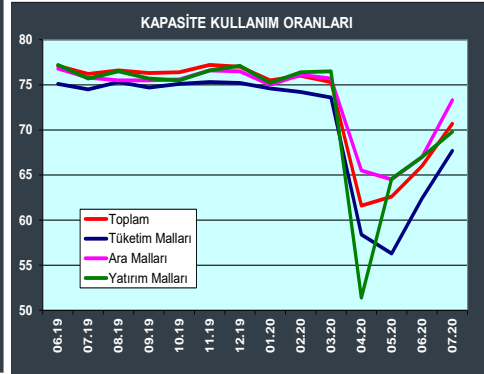
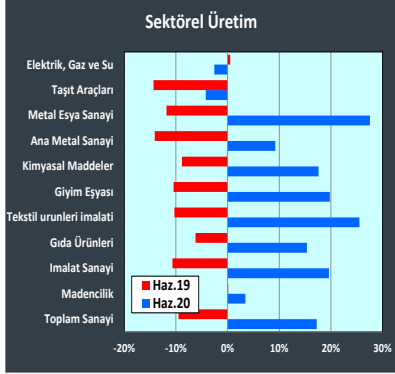
İHRACAT	1 - 31 TEMMUZ			
	2019	2020	Değişim (%20*19)	Pay(20) (%)
SEKTÖRLER				
I. TARIM	1.797.319	1.960.372	9,1	13,1
II. SANAYİ	12.515.375	11.495.132	-8,2	76,6
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.050.421	1.033.513	-1,6	6,9
Tekstil ve Hammaddeleri	662.269	656.049	-0,9	4,4
Deri ve Deri Mamulleri	165.835	128.379	-22,6	0,9
Hali	222.317	249.085	12,0	1,7
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.730.135	1.582.528	-8,5	10,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.730.135	1.582.528	-8,5	10,5
C. SANAYİ MAMULLERİ	9.734.819	8.879.091	-8,8	59,1
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.671.699	1.812.845	8,4	12,1
Otomotiv Endüstrisi	2.900.138	2.201.411	-24,1	14,7
Gemi ve Yat	88.616	141.333	59,5	0,9
Elektrik Elektronik	947.242	987.931	4,3	6,6
Makine ve Aksamları	682.396	668.268	-2,1	4,5
Demir ve Demir Dışı Metaller	709.203	755.129	6,5	5,0
Çelik	1.239.200	1.047.755	-15,4	7,0
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	315.493	351.646	11,5	2,3
Mücevher	507.955	346.644	-31,8	2,3
Savunma ve Havacılık Sanayii	233.957	139.792	-40,2	0,9
İklimlendirme Sanayii	426.254	416.814	-2,2	2,8
Diğer Sanayi Ürünleri	12.664	9.523	-24,8	0,1
III. MADENCİLİK	379.043	372.759	-1,7	2,5
Madencilik Ürünleri	379.043	372.759	-1,7	2,5
T O P L A M (TİM*)	14.691.737	13.828.263	-5,9	92,1

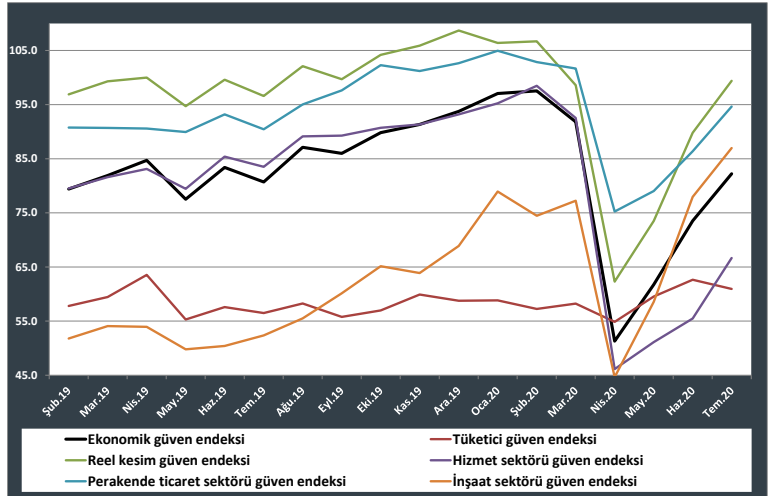
ÜRETİM ve BÜYÜME

Zayıf seyreden tüketici güveni karşısında ivmelenme kısa soluklu kalabilir

- Korona virüsü tedbirlerinin gevşetilmesi ve faizlerin suni bir şekilde düşürülerek yaratılan büyük çaplı kredi ivmelenmesi sonucunda kapasite kullanım oranlarında hızlı bir yükseliş gözlemleniyor. 2. Çeyrekte ortalamada %28 gerileyen KKO'larda Temmuzdaki azalış %10'un altına gerilemiş durumda.
- Benzer bir şekilde sanayi üretim rakamlarında da toparlanma söz konusu. 2020 yılı Haziran ayında sanayi üretimi yıllık %0,1 arttı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %8,0 azaldı, imalat sanayi sektörü endeksi %1,0 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %6,4 azaldı.

- Grafikten görüldüğü gibi tüketici dışındaki tüm güven endekslerinde hızlı çıkışlar görülmekte. Ancak tüketici güven endeksindeki durgunluk kredi ivmesinin yavaşlaması halinde diğer güven endekslerinde geri çekilme yaşanabileceğinin de işaretini vermekte. Kısaca, ekonomideki toparlanma kısa soluklu kalabilir.

- Hazirandan sonra Temmuz'da da PMI endeksi 50 seviyesinin üzerinde kalarak sanayide işlerin iyiye gitmekte olduğunu teyit etti. Ağırlıklı olarak iç talep, kısmen de dış talep üretimin artmasında etkili oldu. Üretim kapasitelerindeki artışlar da ek yatırım ihtiyaçlarının ortaya çıkabileceğine işaret etmekte. Öte yandan, talepteki iyileşme girdi maliyetlerindeki artışın müşterilere daha kolay yansıtılmasını sağlamakta. Bu da nihai ürün fiyatlarında artışa sebep oluyor.

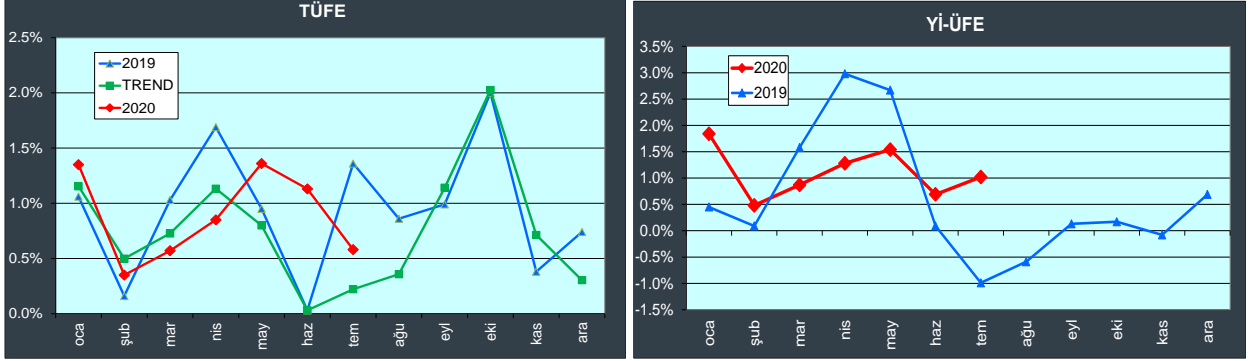
- Yanda verilen Mayıs ayına ilişkin istihdam verileri ilk bakışta korona tedbirlerinin yarattığı daralmanın işsizliği çok da etkilemediği gibi bir sonuca işaret ediyor. Ancak bu maalesef doğru değil. Anlaşılmaz bir şekilde son 12 ayda toplam işgücünde 2.7 milyon azalma olması işsizlik oranının yükselmesini engellemiş. Ancak, aynı dönemde, örneğin toplam çalışma çağındaki nüfusa göre istihdam oranında büyük bir gerileme söz konusu (%52.8 vs %47.5)

	Toplam		
	2019	2020	Fark
Nüfus	61 342	62 421	1 079
İşgücü	32 426	29 684	-2 742
İstihdam	28 269	25 858	-2 411
Tarım	5 173	4 865	-308
Sanayi	5 546	5 272	-274
İnşaat	1 548	1 342	-206
Hizmet	16 002	14 380	-1 622
İşsiz	4 157	3 826	-331
İşgücüne dahil olmayanlar	28 916	32 738	3 822
İşgücüne katılma oranı (%)	52,9	47,6	-5,3
İstihdam oranı (%)	46,1	41,4	-4,7
İşsizlik oranı (%)	12,8	12,9	0,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	15,0	15,2	0,2

ENFLASYON

Revize edilmiş haliyle bile enflasyon hedefinin tutturulması imkansız

- Temmuzda TÜFE %0,58, Yİ-ÜFE ise %1.02 arttı. Böylece 12 aylık enflasyon TÜFE'de %11.76, Yİ-ÜFE'de ise %8.33 oldu. Bu ay ana harcama gruplarına göre enflasyona en çok etkiyi %0.38 ile ulaştırma yaptı. Bu ay mevsimsel nedenlerle gıda fiyatları %1.3, giyim fiyatları ise %3.5 geriledi.

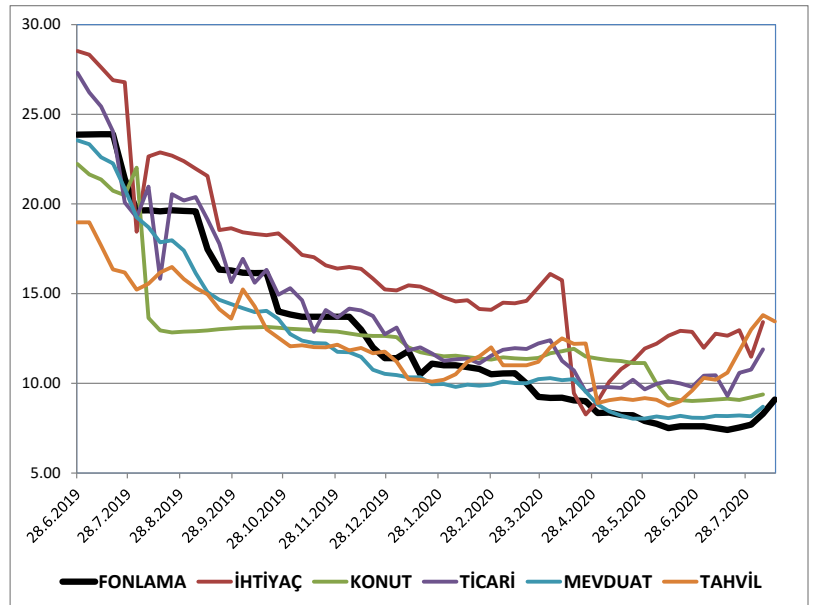

- İlk bakışta manşet enflasyonun gerilemiş olması olumlu bir gelişme olarak görülse de detaylara bakınca pek de öyle olmadığı anlaşılıyor. Şöyle ki, Temmuz ayları Türkiye'de enflasyonun en düşük olduğu aylardır. Bu mevsimselliğin ana sebebi bu ay taze gıda fiyatlarının gerilemesi ve turizm gelirlerinin artması nedeniyle döviz baskısının azalmasıdır. Son 15 yıla baktığımızda, Temmuz enflasyon ortalaması 0.22'dir. Böyle bakınca 0.58'in hiç de düşük olmadığı ortada.
- Son dönemde yeniden artış gösteren kurlardan gelecek olan etkiyi de dikkate alırsak, enflasyonun istenen patikada ilerlemesi imkansız gözüküyor. Senenin ilk 7 ayında kümülatif enflasyon yüzde 6.4 oldu. Kalan 5 ayda enflasyon son 15 yılın ortalamalarında gerçekleşse bile, sene sonu enflasyonu yüzde 11.3 olacak. Merkez Bankasının sene sonu tahmini ise 8.9!

FAİZLER

Resmi faizi artırmadan faizleri artırma oyununa geri döndük!

- Resmi politika faizini artırmayan MB Erdem Başçı döneminde başlatılan faiz koridoru uygulamasına geri döndü. Böylece politika faizi %8.25'de sabit kalırken ortalama fonlama faizleri %9.30'a yükseldi.
- Grafikten de görüldüğü gibi piyasa faizleri de bu likidite daraltılması ve örtülü faiz artışına hızlı bir tepki vermiş bulunuyor. Ticari krediler ve ihtiyaç kredileri faizleri en çok artanlar. Tahvil faizleri ise gerek enflasyon görünümündeki kötüleşme, gerekse de Hazine'nin borçlanma ihtiyacının artmasıyla Haziran başından beri artışta. Özellikle 10-yıllık tahvil faizlerinin geldiği seviyeler (%14.50) oldukça rahatsız edici.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 7.08.2020	2 10.07.2020	3 27.12.2019	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	216,951	210,885	145,007	2.9%	49.6%
Vadesiz TL Mevduatlar	363,040	373,459	245,924	-2.8%	47.6%
Vadesiz YP Mevduatlar	643,382	523,223	321,902	23.0%	99.9%
M1	1,223,373	1,107,567	712,833	10.5%	71.6%
Vadeli TL Mevduatlar	1,055,769	1,067,528	927,293	-1.1%	13.9%
Vadeli YP Mevduatlar	919,199	856,671	817,417	7.3%	12.5%
M2	3,198,341	3,031,766	2,457,543	5.5%	30.1%
Repo	18,261	17,657	29,544	3.4%	-38.2%
B Tipi Likit Fonlar	37,325	41,409	40,302	-9.9%	-7.4%
İhraç Edilen Menkul Değerler	63,148	68,064	47,806	-7.2%	32.1%
M3	3,317,074	3,158,897	2,575,195	5.0%	28.8%
Dolarizasyon (YP Mev/Top.Mev)	52.4%	48.9%	49.3%	7.1%	6.4%
Toplam TL Krediler	2,226,093	2,148,622	1,642,689	3.6%	35.5%
Bireysel TL Krediler	810,615	762,334	617,803	6.3%	31.2%
Ticari TL Krediler	1,415,479	1,386,288	1,024,886	2.1%	38.1%

EKONOMİK VERİLER

	Yİ-ÜFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)	DOLAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184	OCAK	2.4219	2.9662	3.7942	3.7608	5.2876	5.9833
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000	ŞUBAT	2.5123	2.9665	3.6143	3.8065	5.3273	6.2371
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165	MART	2.6181	2.8300	3.6427	3.9560	5.6386	6.6596
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930	NİSAN	2.6607	2.8064	3.5568	4.0472	5.9671	6.9845
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907	MAYIS	2.6635	2.9613	3.5398	4.4889	5.8718	6.8260
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537	HAZİRAN	2.6898	2.8900	3.5232	4.6166	5.7654	6.8555
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869	TEMMUZ	2.7889	3.0180	3.5290	4.8938	5.5326	6.9497
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800	AĞUSTOS	2.9231	2.9597	3.4472	6.4178	5.8245	
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839	EYLÜL	3.0306	3.0058	3.5784	6.0010	5.6539	
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606	EKİM	2.9202	3.1080	3.7768	5.5303	5.7186	
2017	15.5	11.9	7.4	234,000	157,000	KASIM	2.9161	3.4236	3.9461	5.1742	5.7507	
2018	33.6	20.3	2.6	223,082	168,088	ARALIK	2.9233	3.5255	3.7787	5.2985	5.9507	
2019	7.4	11.8	1.0	203,000	172,000							
2020 (t)	9.0	11.0	-3.0	190,000	160,000							
YATIRIMLARIN GETİRİLERİ						EURO	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	DOLAR	EURO	BİST	MEVDUAT		OCAK	2.7446	3.2350	4.0632	4.6812	6.0447	6.5983
AĞUSTOS 2019	5.3%	4.6%	-5.3%	1.5%	ŞUBAT	2.8198	3.2364	3.8291	4.6523	6.0685	6.8716	
EYLÜL 2019	-2.9%	-4.2%	8.6%	1.2%	MART	2.8125	3.2148	3.8921	4.8761	6.3302	7.2107	
EKİM 2019	1.1%	3.3%	-6.3%	1.2%	NİSAN	2.9763	3.1966	3.8814	4.9005	6.6851	7.5963	
KASIM 2019	0.6%	-0.8%	5.6%	1.0%	MAYIS	2.9199	3.2965	3.9629	5.2525	6.5438	7.5907	
ARALIK 2019	3.5%	5.5%	10.0%	0.9%	HAZİRAN	3.0036	3.2135	4.0198	5.3406	6.5625	7.6858	
OCAK 2020	0.5%	-1.1%	4.1%	0.8%	TEMMUZ	3.0561	3.3506	4.1399	5.7137	6.1684	8.1628	
ŞUBAT 2020	4.2%	4.1%	-11.0%	0.8%	AĞUSTOS	3.2775	3.2970	4.1504	7.4869	6.4523		
MART 2020	6.8%	4.9%	-15.4%	0.7%	EYLÜL	3.4002	3.3608	4.2099	6.9631	6.1783		
NİSAN 2020	4.9%	5.3%	12.8%	0.7%	EKİM	3.2125	3.4055	4.3927	6.2847	6.3830		
MAYIS 2020	-2.3%	-0.1%	4.4%	0.6%	KASIM	3.0850	3.6430	4.6747	5.8843	6.3289		
HAZİRAN 2020	0.4%	1.3%	10.4%	0.6%	ARALIK	3.1896	3.7176	4.5237	6.0354	6.6741		
TEMMUZ 2020	1.4%	6.2%	-3.3%	0.6%								
SON 12 AY	16.3%	16.0%	16.5%	14.0%	BİST	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
					OCAK	889.5	734.8	863.0	1,195.3	1,040.7	1,191.4	
					ŞUBAT	841.5	758.1	874.8	1,189.5	1,045.3	1,059.9	
					MART	808.5	832.7	889.5	1,149.3	937.8	896.4	
					NİSAN	839.5	853.3	944.2	1,042.8	954.2	1,011.1	
					MAYIS	829.8	778.0	975.4	1,006.5	905.9	1,055.2	
					HAZİRAN	822.5	768.2	1,004.4	899.2	964.9	1,165.2	
					TEMMUZ	799.1	754.1	1,075.3	969.5	1,020.8	1,126.9	
					AĞUSTOS	752.1	759.7	1,100.1	927.2	967.2		
					EYLÜL	742.1	764.9	1,029.1	999.6	1,050.3		
					EKİM	794.1	785.4	1,101.4	902.0	984.7		
					KASIM	752.3	740.0	1,039.8	954.2	1,039.8		
					ARALIK	717.3	781.4	1,150.2	912.7	1,144.2		

MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Murat Aktuvar	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok (212) 268 04 30
Finansal Kurumlar / İst.	Hasan Hüseyin Maraş (vkl)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok (212) 373 73 09
Merkez / İst.	Tijen Uğur	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı (212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Arzu Gündüz	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2 (212) 543 33 67
Çiftehvz./ İst.	Hülya Turutoğlu (vkl)	Bağdat Cad. No:198 (216) 302 69 22
Moda / İst.	Şule Çetinkaya (vkl)	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy (216) 348 12 73
Ankara	Ulaş Coşkun	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya (312) 431 11 80
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A (232) 483 00 42

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
London Branch	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Relationship Banking	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmer's Green	Mustafa Derwish	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez	Ceyda Yıldırım	92, Gime Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Lerzan Hazerli Yücel	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392)227 85 17
Lefkoşa/Kaymaklı	Mehmet Turgan	Kemal Aşık Caddesi No:66, K.Kaymaklı	(392)227 73 80
Lefkoşa/Çarşı	Nadir Kenanoğlu	Uray Sok. Belediye Pazarı yanı	(392)229 11 67
Lefkoşa/Yenikent	Esra Ayalp	Belediye Bulvarı Akview Apt No:93D, Gönyeli	(392)223 38 53
Lefkoşa/Gönyeli	Işıl Yalçın	Atatürk Cad., No:104 Gönyeli	(392)223 17 68
Gazimağusa	Reşat Gündoğdu	24, Limanyolu	(392)366 53 27
Girne/Girne	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı No:1	(392)815 21 01
Girne/Karakum	Devrim Kaki	Hz. Ömer Cad. Ozanköy Kavşağı Ozanköy	(392)815 47 13
Girne/Alsancak	Dergül Çalican Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad. Engindereli Dükkanları No.6-7	(392)821 33 98
Güzelyurt	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. No.3-4	(392)714 21 98
Gemi Konağı	Şenol Çatak	Ecevit Cad., No:42	(392)727 78 58

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com